

Undervisningsbeskrivelse

Termin	2020-2023
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	STX
Fag og niveau	Historie A
Lærer	Gertrud Pagh Jensen (GP)
Hold	1y hi, 2y hi, 3y hi (20y hi)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Det tredje rige
Forløb 2	Rejser
Forløb 3	Danmark i krig (inkl. DHO)
Forløb 4	Antikken med særligt fokus på Rom
Forløb 5	Danmark – stat og samfund
Forløb 6	Oplysningstid og revolutioner
Forløb 7	Kold krig og nye verdensordener
Forløb 8	Opdagelser, imperialismen og afkolonisering
Forløb 9	Kina
Supplerende	SRP1: Jul (med biologi, dansk og historie) Ekskursioner <ul style="list-style-type: none"> - Til Langå: Landsby og stationsby - Til Fussingø: Guidet rundvisning ved ruiner og herregård - Til Budapest: Ungarns historie, den kolde krig, Viktor Orban, historiebrug - Til Den Gamle By: Jul (museologi) Andet <ul style="list-style-type: none"> - Podcast "Et historisk øjeblik", Brinkmanns Briks 27.maj 2020 + Brinkmanns nytårstale 2019 om at springe baglæns ind i fremtiden (virtuel blok) - Modeller om historiebevidsthed - Tekst om Ulf Zanders 6 former for historiebrug - Tekst om historiens drivkræfter ...

Forløb 1	Det tredje rige og folkedrab
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Introduktion til faget: Historiebevidsthed - Holocaust: Hvad skete der? Hvordan kunne det ske? Nazisternes vej til magten og brug af magten (Fra kejserrige til republik til førerstat; Nazisme og antisemitisme; Holocaust) - Efterspil: FN's oprettelse; Folkedrabskonventionen; Mindekultur for holocaust - Introduktion til metode: Kildekritik, forskellige materialetyper, modelbrug, diskursanalyse, statistik, komparativ analyse, teori om folkedrabs stadier, historiens drivkræfter, mindekultur - Synkron tilgang til perioden 1919-1945 med fokus på både politiske, økonomiske, sociale og kulturelle elementer i Tyskland og udblik til Italien og indblik til Danmark
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - Redegøre for sammenhænge mellem den lokale, regionale, europæiske og globale udvikling - Analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne - Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer (og diskutere periodiseringsprincipper) - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - Anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale (herunder eksempler på brug af historie) - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag - Forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne - Forskellige styreformer og samfundsorganiseringer - Nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Politiske og sociale revolutioner - Demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede - Globalisering - Historiefaglige teorier og metoder
Anvendt materiale	<ul style="list-style-type: none"> - Holocaustkronologi i punktform (gammel faktalink) - Smitt og Vollmond: Verdens historie 2. Fra moderne til nyeste tid s. 126-128 - Gerstein https://folkedrab.dk/eksempler-paa-folkedrab/holocaust/mennesker-spillede-rolle-under-holocaust/beskyttere-3 - Gersteinrapporten https://folkedrab.dk/kilder/kilde-ss-mands-beretning-fra-udryddelseslejren-belzec-gerstein-rapporten - Peter Frederiksen: Ideologiernes kamp, System s. 65-83 (minus kildeuddragene) - Peter Frederiksen: "Det tredje Rige. Fællesskab og forbrydelse". System 2004. Side 51-53, 55-63, 65-73, 75-79 samt tekst 7, 16, 19, 20, 31 (matrixgrupper) - Antisemitisk billedbog 1936, https://verdenerfter1914idanskperspektiv.systeme.dk/?id=322 - Henrik Pers: Dagligdag under fascismen s. 78-79 - Eksempler på nazistisk kunst (arkitektur, billedkunst, skulptur) og propaganda (plakater + uddrag af Leni Riefenstahl "Viljens triumf")

	<ul style="list-style-type: none"> - Walt Disney/Donald Duck: "Der fuehrers face", uddrag af Chaplin "Diktatoren" - FN's oprettelse https://www.youtube.com/watch?v=D1qku-ilQw4 - FN's folkedrabskonvention https://folkedrab.dk/kilder/kilde-fns-folkekrabskonvention-1948 - Stantons 10 stadier https://folkedrab.dk/hvad-er-folkekrab/hvordan-opstaar-folkekrab-tre-teoretiske-bud/stanton-folkekrab-stadier - Eksempler på forskellige holocaust-mindesmærker i Berlin (matrixgrupper) - 13 blokke á 95 minutter, heraf de fleste blokke virtuelle pga. corona - Ca. 70 sider (en del af kilderne er ikke læst af alle, men fordelt på matrix-grupper)
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper - Virtuel undervisning via Teams (delvist virtuelt forløb)

Forløb 2	Rejser (samarbejde med dansk)
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Et diakront forløb sammen med danskfaget med temaet rejser igennem historien - Nedslag i vikingetiden, middelalderen, oplysningstiden, det moderne gennembrud og nyeste tid - Spørgsmål til enhver rejse: Hvornår, hvem (social/erhvervsgrupper), hvor (lokalt, regionalt, globalt, in space), hvordan (til fods, hest, vogn, tog, skib, bil, fly...), hvorfor (økonomi, religion, politik, sociale forhold, kultur, klima... Push/pull-faktorer)? - Kulturmøder/kultursammenstød, fremmedbilleder - Danskfagets litteratur brugt som historiske kilder
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - Redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling - Analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie - Forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne - Kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie - Globalisering
Anvendt materiale	<ul style="list-style-type: none"> - Vikingetid: Togter (kort, Ibn Fadlan ved Volga) - Middelalder: Korstog, opdagelser (Ebbe Skammelsen brugt som historisk kilde; kort og malerier) - Oplysningstid: Opdagelser, videnskabelige ekspeditioner, stavnsbåndets ophævelse (Holbergs Niels Klim brug som historisk kilde; Frederik V's instruks til deltagerne i ekspeditionen til Det lykkelige Arabien 1761-1767; Frihedsstøtten) - Moderne gennembrud: Industrialisering, imperialisme, urbanisering, udvandring til Amerika (Brendekilde: Udslidt (1889), Erik Henningsen Sat ud (1892), Edvard Petersen: Udvandring på Larsens Plads (1890), Henrik Cavling, uddrag af bogen Fra Amerika (1897)) - Nyeste tid: Verdensrummet, masseturismen, til udkantsdanmark, flygtningestrømme (Stine Pilgaard Meter i sekundet, uddrag. Svend Brinkmann Rødder og fødder.) - Diverse billeder, kort og tabeller <ul style="list-style-type: none"> - 6 blokke á 95 minutter - Ca. 40 sider
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Virtuel undervisning via Teams

Forløb 3	Danmark i krig (inkl. DHO)
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Diakron tilgang til emnet Danmark i krig fra vikingetiden til nutid med særligt nedslag i 1864, besættelsestiden 1940-1945 og aktiv internationalisme efter 1989 - Udviklingslinjer, sammenhænge og årsagsforklaringer - Fra stormagt til småstat - Fra neutralitetspolitik (1864-1940) til samarbejdspolitik/modstand (1940-1943/1945) over alliancepolitik (1945-1989) til aktiv internationalisme (efter 1989) – periodiseringer, brud og kontinuitet - Forskellige holdninger til dansk krigsdeltagelse (modstand under besættelsen, for/imod fodnotepolitik, for/imod aktiv internationalisme) - Historiebevidsthed og historiebrug
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks historie - Redegøre for sammenhænge mellem den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling - Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og diskutere periodiseringsprincipper - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - Anvende en metodisk-kritisk tilgang til at analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie - Opnå indsigt i, hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden - Formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie - Stats- og nationsdannelser, herunder Danmarks - Nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Politiske og sociale revolutioner - Demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede - Globalisering - Historiebrug og -formidling - Historiefaglige teorier og metoder
Anvendt materiale	<ul style="list-style-type: none"> - ”Fokus 3 – Kernestof i historie – Fra verdenskrig til velfærd” s. 135-143, 146-150 - Søndberg: ”Danmark i krig – fra nationale konflikter til international aktivisme, Systime 2012 s. 90-94 - Viggo Hørup ”Hvad skal det nytte”, 1883 (fra Søndberg ”Danmark i krig” s. 96-97). - Lauesen: ”Som vi såede” (fra Søndberg ”Danmark i krig” s. 103-105) - Statsminister Buhl september 1942 (fra www.danmarkshistorien.dk). - Christmas Møllers radiotale september 1942 (fra www.danmarkshistorien.dk)

	<ul style="list-style-type: none"> - Niels Wium Olesen: Besættelsestiden i eftertidens lys (fra www.danmarkshistorien.dk) - Fodnotepolitikken matrix: https://www.dr.dk/nyheder/indland/fodnotepolitik-skadede-ikke-danmark-i-nato https://www.dr.dk/nyheder/politik/historiker-bent-jensen-fodnotepolitikken-skadede-danmark https://www.information.dk/indland/2017/10/doktorafhandling-giver-ny-forklaring-paa-fodnotepolitikken-1980erne - Anders Fogh Rasmussens tale om samarbejdspolitikken 29. august 2003 (fra www.danmarkshistorien.dk), kronik om beslutningen om Irak 24. marts 2004 (fra Søndberg Danmark i krig s. 160), tale om samarbejdspolitikken 28. april 2015 (https://www.berlingske.dk/samfund/anders-fogh-frihed-og-fred-er-et-faelles-ansvar) - Søren Mørch og David Trads: Mod deltagelsen i Irak, 2004 (fra Søndberg Danmark i krig s. 161-162) - Billedkunst v/ Simone Åberg Kern: Portræt af Statsminister Anders Fogh Rasmussen; billeder af såret Lene Espersen og såret Gitte Lillelund Bech (billedserien Ramt) - Trailere til ”1864”, ”Hvidstengruppen”, ”Flammen og Citronen”, ”Hvidstengruppen” - 8 blokke undervisning á 95 min, alle blokke virtuelle pga. corona - Dertil et par tværfaglige blokke med intro til forløb, opgaveskrivning, formalia etc. samt vejledning i grupper/individuel - Ca. 60 sider (materialet om holdninger til fodnotepolitik er ikke læst af alle, men fordelt på matrixgrupper)
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Virtuel klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde - DHO-skrivning: Individuelle tværfaglige opgaver med mundtligt forsvar - Al undervisning er foregået virtuelt via Teams

Forløb 4	Antikken med særligt fokus på Rom
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Der ses på antikkens samfund generelt og Rom specifikt, både sociale, kulturelle og politiske forhold - Fra bystat til verdensrige, fra republik til kejserdømme, storhed og fald - Kejser Augustus rolle, hans selvfremsættelse og andres opfattelser af ham - Forskellige former for slaveri - Fremstillingsmateriale vurderes; synspunktsmateriale anvendes, arven fra Rom diskuteres - Hvordan forholder historiske spillefilm sig til historien? Der arbejdes projektorienteret med filmen ”Gladiator”
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - Analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne - Anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie - Formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag - Forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne - Forskellige styreformer og samfundsorganiseringer - Kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie - Historiebrug og -formidling
Anvendt materiale	<ul style="list-style-type: none"> - Peter Ørsted: <i>Antikkens samfund</i> i ”Fokus 1: Fra antikken til Reformationen” side 33-50 - Ulrik Grubb m.fl.: <i>Romerriget</i> i ”Overblik. Verdenshistorien i korte træk” s. 33-43 (blot skimmet for at sammenligne med Fokus 1) - Roms ekspansion: https://da.wikipedia.org/wiki/Fil:Roman_Empire_map-2.gif - Roms skabelsesmyter: https://politikenhistorie.dk/podcast/antikkens_rom/art6760784/Brodermord-og-voldtægt-skabelsesmyter-og-metoo-banede-vej-for-republikken - Augustus-statuen fra Prima porta - Jesper Carlsen: <i>Romerriget</i> s. 60-78 (om forskellige former for slaveri, fordelt på matrixgrupper) samt kilde 4, 5, 6 (om Augustus) og 36 (Seneca om slaveri) - Helle Damgaard Andersen m.fl.: ”Det antikke Rom”. Udsnit af side 11, 12 og 13 om styreformer og klientsystem . - Arkitektur: USA inspireret af Rom – Det hvide hus, Capitol og senatet, Højesteret (den lovgivende, den udøvende, den dømmende magts arkitektur) - Peter Schlepelern: ”Filmens vingesus”, (Ekko39, nov-dec 2007) - Film: ”Gladiator”. Projektarbejde om Gladiator. Grupper fordelt på følgende emner med varierende materiale: Commodus; Marcus Aurelius; Gladiatorer – udstyr, kamp og arena; Gladiatører og publikum; Den romerske hær - Historiebrug: Sammenligning af nutiden med fortiden, argumentation for synspunkter hentet i Romerriget: Göran Rosenberg: EU på sammenbruddets rand. Information 14/9-2015 + Bent Jensen: Vor tids folkevandring, Jyllands-Posten 22/8-2015 - Årsagskort med diverse forklaringer på Romerrigets fald - 12 lektioner á 95 minutter

	- Ca. 70 sider + Gladiator-projekt
Arbejdsformer	- Klasseundervisning, gruppearbejde, projektarbejde med fremlæggelser og selvfundet materiale

Forløb 5	Danmark – stat og samfund
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Samspil mellem statsmagt og samfund/borgere – synkront perspektiv siden middelalderen, men med særlig vægt på perioden fra 1870'erne og frem - Styreformer, overblik: Adelsvælde, enevælde og demokrati. Magtens billeder (Jellingstenen, mønter, kongeportrætter, statsministerportrætter...) - Modernisering i form af demokratisering, urbanisering, industrialisering, arbejderbevægelse - Velfærdsstatens opståen og udvikling, fire faser fra 1890erne til nyeste tid - Kvindebevægelse og ungdomsoprør - Mini-projekt om kulturrevolutionen (informationssøgning, bearbejdning, formidling...): Gruppearbejde og fremlæggelser om Hippierne; Studenteroprøret; Den seksuelle revolution; Nye bolig- og familieformer; Kvindebevægelsen; Fristaden Christiania - Hvilken betydning har moderniseringen, velfærdsstaten og kulturrevolutionen for vores tid?
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - Analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - Formulere historiske problemstillinger og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikke til i dag - Forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne - Forskellige styreformer og samfundsorganiseringer - Stats- og nationsdannelser, herunder Danmarks - Politiske og sociale revolutioner - Demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede
Anvendt materiale	<ul style="list-style-type: none"> - Jesper Bek: "Magtens billeder". Tekster: Chr. II's håndfæstning 1513, Kongeloven 1665, Grundloven 1849. Billeder: Chr. II, Fr. IV, Fr. VI, J.B.S. Estrup, Den grundlovgivende forsamling, Stauning – med hvilke midler søges magten legitimeret? - Billeder fra nettet: Attentatet mod Estrup; De blå gendarmere; Kvindernes takkeoptog 1915; Krøyer "Fra Burmeister og Waynes jernstøberi" (1885); børnearbejde på tændstikfabrik; Larsen "Billede af livet i en sjællandsk bondegård ved middagstid" (1852); Brendekilde "Udslidt" (1889) - Arbejdersange: Når jeg ser et rødt flag smælde + Internationale - Hyldtoft m.fl.: "Det industrielle Danmark 1840-1914", Lockouten og den politiske kamp s. 267-269 - https://www.arbejdermuseet.dk/wp-content/uploads/2016/03/slaget_skoletjenesten-2.pdf - Miniforedrag: <ul style="list-style-type: none"> https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/miniforedrag-den-danske-enevaelde/?no_cache=1 https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/grundloven-vedtagelsen-af-danmarks-foerste-grundlov-i-1849/ https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/miniforedrag-demokrati-og-demokratisering/?no_cache=1 https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/1915-demokrati-og-valgret-historien-om-de-syv-fer/ https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/miniforedrag-velfaerdsstaten

	<ul style="list-style-type: none"> - Andersen m.fl.: "Fokus 3 - historiens kernestof - Fra verdenskrig til Velfærd" s. 48-62 + kilde 1-7. - Nedslag i velfærdsstatens historie, fordelt på matrixgrupper: Slaget på fælleden 1872 + "Maalet er fuldt"; Skejbyulykken 1898, to avisartikler; Kanslergadeforliget 1933 + Augustas beretning; Vejen frem - Socialdemokratiets partiprogram 1961; Fremskridtspartiet + partiprogram 1973; Statistik fra 1958-1973 om højkonjunktur og krise. - Ritzaus Bureau: "The Economist: Skandinavien giver verden baghjul" (01.02.2013) - Ebbe Kühle: "Danmark - historie - samfund" s. 120, 206-211, 240-242 - Guldberg Mikkelsen: "Fantasien til magten" s. 118-123 - Olsen: "Når lyset bryder frem". Kilderne 28, 31, 35, 53, 54, 62, 66 fordelt til projektarbejdet - "Arven efter 1968: I dag er vi alle hippier", Politiken 29.12.2007 - Kortfilmen "Fede tider", 1996 <p>- 17 lektioner á 95 minutter, Ca. 80 sider</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper, projektarbejde med gruppefremlæggelser og selvfundet materiale

Forløb 6	Oplysningstid og revolutioner
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Oplysningstidens samfund og ideer, fokus på enevælden og de nye tanker om borgerne som medborgere fremfor undersåtter - Den amerikanske og den franske revolution ses som oplysningstidens ideer udfoldet i praksis - Indblik til oplysningstiden i Danmark og ”den danske revolution” (= reformer) i form af landbrugsreformer og demokratiets indførelse - Grupper tildeles forskellige emner i relation til oplysningstiden og laver videoproduktioner: Struense; Censur og trykkefrihed; Heibergs Ordener hænger man på idioter; Frihedsstøtten; Grundloven; Islam - Der tages et diakront blik på menneskerettighedernes udvikling fra middelalderen over oplysningstiden til moderne tid
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - Redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - Formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag - Forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne - Forskellige styreformer og samfundsorganiseringer - Politiske og sociale revolutioner - Demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv
Anvendt materiale	<ul style="list-style-type: none"> - Adriansen m.fl.: ”Fokus 2 – Kernestof i historie – Fra oplysningstid til imperialisme”, Gyldendal 2007/2012, s. 34-47 om oplysningstiden - Andersen m.fl.: Fokus 3 – Kernestof i historie – Fra verdenskrig til velfærd”, Gyldendal 2007, s. 107-111 og 114-121 om menneskerettighederne - Frederiksen m.fl.: Grundbog til historien s. 15-19 om den amerikanske revolution + s. 19-26 om den franske revolution - Gymnasiebekendtgørelsen 2005, kapitel 1 §1 - Voltaire om tolerance 1764 (fra ”Fokus 2” s. 48) - Den amerikanske uafhængighedserklæring 1776 - Den franske menneskerettighedserklæring 1789 - FN’s verdenserklæring om menneskerettighederne 1948 - Elevernes selvfundne materiale til videoproduktioner om oplysningstiden og Struense; Censur og trykkefrihed; Heibergs Ordener hænger man på idioter; Frihedsstøtten; Grundloven; Islam - Bertel Nygaard: Danmark er formet af udenlandske revolutioner - https://historieportalen.systeme.dk/?id=1250: Hvorfor opstår revolutioner? - 7 lektioner á 95 min - Ca. 60 sider
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning, gruppearbejde, produktion af miniforedrag på video

Forløb 7	Kold krig og nye verdensordener
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Den kolde krigs begyndelse, forløb og afslutning gennem forskelligt materiale: Fremstillinger, skriftlige kilder, musik, tal og film - Livet bag jerntæppet, eksemplificeret med DDR, med fokus på muren og Stasi - Den nye liberale unipolære verdensorden efter 1989, herunder Fukuyamas og Huntingtons analyser heraf. - Diskussion - med afsæt i den sikkerhedspolitiske analyserapport fra september 2022 og Putins argumentation med historiebrug – af om den nuværende ”verdens-orden” med krigen i Ukraine bliver afsæt for en ”ny ny verdensorden” - Fortidsfortolkningen afgør nutidsforståelsen og fremtidsforventningerne hos såvel verdens storpolitiske aktører og os selv.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - Redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling - Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og diskutere periodiseringsprincipper - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - Opnå indsigt i, hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag - Forskellige styreformer og samfundsorganiseringer - Nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Politiske og sociale revolutioner - Demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede - Globalisering - Historiebrug og -formidling
Anvendt materiale	<ul style="list-style-type: none"> - Henrik Bonne Larsen & Thorkild Smitt: Verden i nyeste tid. Fra kold krig til krigen mod terror. Systime 2008. Side 7-29, 32-34 - Bo Morel & Steffen Dirk Pabst: Berlin Berlin. Columbus, side 62-69, 71-73 - Kort og billeder fra den kolde krig - Roslyng-Jensen: Om ansvaret for den kolde krig, ”Fra kold krig til ny verdensorden” s. 18-20 - Trumandoktrinen, fra Bender og Gade ”Stormagtspolitikken 1945-1982 belyst ved kilder”, Munksgaard 1983/1990 s. 9-11 - Musik: Sting, Russians (1985) Sting - Russians - Musik: Scorpions, Wind of Change (1990) Scorpions - Wind Of Change (Official Music Video) - TV: Moderne klassikere, Scorpions Wind of Change, DRKultur 2014, 30 minutter (CFU) - Tabel over BNP i USA, Sovjetunionen, Vesteuropa, Østeuropa 1950, 1973, 1990 - Talmateriale om grænsen mellem Øst- og Vesttyskland samt flugt, https://www.his2rie.dk/kildetekster/ddr-1949-1989-den-virkeliggjorte-socialisme/tekst-17/ - Øst- og vesttysk skolebog om årsagerne til Berlinmuren, https://forlagetcolumbus.dk/boeger/historie/tyskland-fra-roedhaette-til-rammstein/kapitler/kapitel-5/tekst-11-berlin-muren-i-vesttyske-og-oesttyske-skoleboeger - Kent Olsen, Jyllands-Posten 2003: Heidi blev til Andreas https://jyllands-posten.dk/international/ECE3708682/Heidi-blev-til-Andreas/

	<ul style="list-style-type: none"> - Talmateriale om medaljefordeling ved udvalgte olympiske lege, som viser det østtyske ”idrætsmirakel” - Fukuyama (1992) og Huntington (1993), fra Knud Ryg Olsen & Olaf Søndberg: Grundbog til Historie – fra kold krig til globalisering, side 303-309 - Resumé side 4-5 i rapporten ”Dansk sikkerhed og forsvar frem mod 2035” fra september 2022. https://www.forsvaret.dk/globalassets/fmn/dokumenter/nyheder/2022/-dansk-sikkerhed-og-forsvar-mod-2035-den-sikkerhedspolitiske-analyserapport-.pdf - DR-grafik om Ukraine og Rusland. https://www.dr.dk/historie/webfeature/ukraine-historisk?fbclid=IwAR2_tsHCqCsaig2P4d7hwOcyO0utWVq73ZFtP35UoMBnOLL0mIU0mk5DMX4 - Citater fra Putins tale 22. februar 2021. https://www.information.dk/udland/2022/02/putins-tale-centrale-uddrag-vladimir-putins-opsigtsvaekkende-tale-ukraine <ul style="list-style-type: none"> - 9 blokke á 95 minutter (heraf 2 arbejde selv) - Ca. 75 sider
Arbejdsfor mer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning, gruppearbejde...

Forløb 8	Opdagelser, imperialismen og afkolonisering
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Et forløb, hvor fremstillingsstof og skriftlige kilder er suppleret af mange billeder og en del filmklip (derfor ca. 100 sider) - Et diakront forløb om Europas forhold til ”de andre” under opdagelserne, imperialismen og afkoloniseringen – om Europa som centrum og den øvrige verden som periferi - Teori om fremmedbilleder - Fokus på overgangen mellem middelalder og renaissance og Columbus’ placering deri - Industrialiseringens sammenhæng med imperialismen - Baggrund (motiver/forudsætninger), forløb og konsekvenser af ”Europas ekspansion” - Menneskesyn – legitimering af adfærd - Kort indblik til Danmark som kolonimagt og nutidige forholdet til det
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - Redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling - Analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag - Forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne - Kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie - Nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Globalisering
Anvendt materiale	<ul style="list-style-type: none"> - Kort/verdensbilleder (antikken, middelalderen, 1500-tallet) - Thomas Ohrt: ”De store opdagelser” s. 6-19, 53-59, 67-70 - www.danmarkshistorien.dk Mytedrab - Troede man I middelalderen, at Jorden var flad? - Kilde: Johannes fra Saaz: Plovmanden og døden (ca. 1400) - Kilde: Giovanni Pico Della Mirandola: Om menneskets værdighed (1486) - Kilde: Columbus-brev (1503) og Vespucci-brev (1500), uddrag af P.C.Willemoes Jørgensen ”De store opdagelser” s. 94-99 - Kilde: Mandevilles rejsebeskrivelser (1400-tallet), Ohrt s. 21-23 - Kilde: Columbus’ Santangelbrev i uddrag (1493), uddrag af Ohrt s. 59-64 - Film-uddrag: ”1492 – Conquest of Paradise” (00:00.00-00:35:00 + 00:54:00-01:03:00 + 01:48:00-01:50:25) https://www.youtube.com/watch?v=1TZsYliI2z4 - Film-uddrag: ”Apocalypto”, Sacrifice scene (3min 58sek) https://www.youtube.com/watch?v=aG8WqEyXIyc - Kilde: Pizzaros sekretær om mødet med inkaerne, Kiilgaard Madsen og Skovgaard Nielsen: ”Opdagelserne. Kulturmøder eller kultursammenstød?” s. 37-39 - Kilder: Sepulveda og Las Casas, Debatten i Valladolid 46-14, 49-51 - Schou og Rostgaard: Kulturmøder i dansk kolonihistorie, Gyldendal 2010, s. 20-21 – om kulturmøder og fremmedbilleder - ”Fokus 2 – kernestof I historie. Fra oplysningstid til imperialismen”, Gyldendal 2006 om imperialismen s. 170-174 - Kilde: Dadabhai Naoroji: Fordelene ved det britiske styre af Indien (1871=,

	<p>Fokus 2 s. 188-190</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kilde: Kipling, Hvid mands byrde (1899), Fokus 2 s. 191 - Kilder: Politikere om imperialismen Henrik Skovgaard Nielsen: "Imperialismen 1870-1914", Gjellerups verdenshistorie 1972/79, spalte 81-86, 88-93, 109-113. - Diverse kort og billeder - Salmonsens konversationsleksikon om Afrikas befolkning - Statistik over industrialisering, imperialisme og transportrevolution - "Fokus 3. Kernestof i historie. Fra verdenskrig til velfærd" Gyldendal 2007, om afkoloniseringen side 78-82 - Kilde: Ministerpræsident Lumumbas tale ved uafhængigheden (1960), Fokus 3 s. 93-95 - Kilde: Robert Guest, Hvorfor er Afrika så fattigt? (2004), Fokus 2 s. 95-96 - https://danmarkshistorien.dk/oversigter/interaktivt-danmarkskort/interaktivt-danmarkskort - https://www.dr.dk/drtv/episode/explainer_-hvad-skal-der-ske-med-de-danske-statuer_197983 - 10 blokke á 95 minutter - Ca.100 sider
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelser i matrixgrupper

Forløb 9	Kina
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Kina i folkerepublikkens tid fra 1949 til i dag - Mao, kommunismen, Det Store Spring Fremad, Kulturrevolutionen - Deng Xiaoping, reformer og modernisering, Den himmelske freds plads - Xi Jinping og nutiden, en selvbevidst stormagt - Grupper med kort præsentation af problematikker i dagens Kina: Menneskerettigheder og overvågningssamfund, TikTok, coronahåndtering, made in China, miljø og klima, forholdet til verden, forholdet til nørømråder - Forholdet mellem stat og individ og mellem Kina og omverdenen - Udviklingen fra fattigt borgerkrigshærgt land i opløsning til selvbevidst stormagt
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - Redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling - Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og diskutere periodiseringsprincipper - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag - Forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne - Forskellige samfundsorganiseringer - Kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie - Stats- og nationsdannelser, herunder Danmarks - Nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Politiske og sociale revolutioner - Demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede - Globalisering
Anvendt materiale	<ul style="list-style-type: none"> - Kort lærerforedrag om Kina før 1949 - Peter Frederiksen: Vores verdenshistorie 3 s. 234-250 (17 sider) - Diverse billeder og kort fra nettet (10 sider) - ”Billeder, der ændrede verden: Tankmanden”, TV-udsendelse (2013), 10 min, CFU (5 sider) - https://www.dr.dk/nyheder/udland/kina-har-skrevet-massakren-paa-den-himmelske-freds-plads-ud-af-historieboegerne#!/ (2019), (2 sider) - Google til orientering om problematikker i dagens Kina (ca. 5 sider pr mand – forskellige, selvvalgte) - 5 blokke á 95 min - Ca. 45 sider
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper